

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100177

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-02-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ситайло Уляна Василівна

2. Sytailo Uliana

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-02-2021

Спеціальність за освітою: Міжнародна економіка

Місце роботи здобувача: Національний університет харчових технологій

Код за ЄДРПОУ: 02070938

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 68, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.002.021

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Перемоги, буд. 37, м. Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Перемоги, буд. 37, м. Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.51, 06.75

Тема дисертації:

1. Оцінювання результативності стратегії економічної безпеки енергоринку України в умовах євроінтеграції
2. Evaluating the effectiveness of the economic security strategy of Ukraine's energy market under conditions of European integration

Реферат:

1. Дисертацію присвячено поглибленню теоретико-методичних положень та розробленню науково-практичних рекомендацій щодо оцінювання результативності стратегії економічної безпеки енергоринку України в умовах євроінтеграції. Дослідження генези поняття «безпека» дало змогу виявити принципово різні засади його концептуалізації в економічній науці. Запропоновано трактувати економічну безпеку енергоринку як сукупність умов функціонування ринку електричної енергії, при яких забезпечується захищеність економічних інтересів усіх його учасників від реальних та потенційних загроз на засадах

концепції сталого розвитку. Це обумовило доцільність декомпозиції економічної безпеки енергоринку у розрізі функціональних складових, що відображають особливості функціонування ринку електричної енергії в умовах євроінтеграційних змін. На основі аналізу науково-методичних підходів до формування стратегії економічної безпеки упорядковано та обґрунтовано процес розроблення стратегії економічної безпеки енергоринку за етапами. Розроблено методичне забезпечення оцінювання результативності стратегії економічної безпеки енергоринку. Розроблено методичний підхід до розрахунку інтегрального індексу економічної безпеки енергоринку на основі застосування методики ранкінгування позицій національних ринків електроенергії за рівнем репрезентативних індикаторів економічної безпеки. Дослідження процесу структурних перетворень національних енергоринків країн-членів ЄС надало змогу ідентифікувати закономірності трансформаційних змін на ринках електричної енергії. Аналіз трансформаційних процесів національних ринків електричної енергії надав можливість здійснити суб'єктно-функціональну структуризацію чинників економічної безпеки на основі ранжування вагомості їх впливу на рівень економічної безпеки усіх його учасників. Здійснено розрахунок інтегрального індексу економічної безпеки національних енергоринків на основі методу ранжування, що уможливило упорядкування позицій національних енергоринків у вигляді ранкінгу за сукупністю репрезентативних індикаторів економічної безпеки. На основі компаративного аналізу значень індикаторів економічної безпеки енергоринків України та Реев-країни Польщі обґрунтовано критичний рівень значного переліку індикаторів економічної безпеки енергоринку України. Сформовано дескриптивну модель узгодження економічних інтересів споживачів і виробників електричної енергії на основі врахування моделі рівноважного стану конкурентного ринку. Завдяки економіко-математичному моделюванню аргументовано залежність граничної ціни на електроенергію від її обґрунтованого тарифу та ціни продажу електроенергії на ринкових сегментах, а також запропоновано діапазон граничних цін регульованих електрогенеруючих компаній. Враховуючи прогнозні потреби побутових споживачів у електроенергії, запропоновано нову схему механізму ПСО. Конкретизовано напрями впливу запропонованого механізму ПСО на функціонування нової моделі ринку електричної енергії України. Обґрунтовано стратегічні напрями підвищення рівня економічної безпеки енергетичного ринку України, що полягають у цифровізації ринку, забезпеченні його цілісності та прозорості, стимулюванні раціональної інвестиційної поведінки ринкових учасників, сприянні участі споживачів, розвитку цифрових компетенцій персоналу електроенергетичних підприємств. Завдяки застосуванню методики «двох осей» розроблено чотири сценарії реалізації стратегії економічної безпеки енергоринку України, що завдяки різній комбінації припущень уможливають структуризацію прогнозних значень інтегрального індексу економічної безпеки на період до 2030 року. Апробація методичного забезпечення для оцінювання результативності стратегії економічної безпеки енергоринку надала можливість підтвердити обґрунтованість запропонованих стратегічних напрямів підвищення рівня економічної безпеки ринку електроенергії.

2. The dissertation is devoted to the deepening of theoretical and methodical positions, as well as developing scientific and practical recommendations for assessing the effectiveness of the economic security strategy of Ukraine's energy market under conditions of European integration. The research of the genesis of the concept of «security» concept has revealed the fundamentally different principles of its conceptualization in economic science. It is proposed to interpret the economic security of the energy market as a set of conditions for the functioning of the electricity market ensuring the protection of the economic interests of all its participants from real and potential threats based on the concept of sustainable development. This necessitated the expedient decomposition of the economic security of the energy market into functional components, reflecting the peculiarities of the functioning of the electricity market in terms of European integration changes. Based on the analysis of scientific and methodological approaches to the formation of the economic security strategy, the process of developing the economic security strategy of the energy market is justified and ordered in the stages. Methodological support for the assessing the effectiveness of the economic security strategy of the energy market is developed. A methodical approach to the calculation of the integrated index of economic security of the energy market based on the application of the method of ranking the positions of national electricity markets by the level

of representative indicators of economic security has been developed. The study of the structural transformation process of national energy markets of EU member states made it possible to identify the patterns of transformational changes on the electricity markets. The analysis of the transformation processes of the national electricity markets contributed to the subjective and functional structuring of the economic security factors of the energy market by ranking the weight of their influence on all its participants. The calculation of the integral index of economic security of national energy markets was carried out on the basis of the ranking method that made it possible to adjust the positions of national energy markets in the form of ranking by a set of representative indicators of economic security. Based on the comparative analysis of the values of economic security indicators of Ukraine's energy market, as well as the Peer-country of Poland, a critical level of a significant list of economic security indicators of the Ukrainian energy market is substantiated. A descriptive model of reconciling the economic interests of consumers and producers of electricity is formed based on the equilibrium model of the competitive market. Due to economic and mathematical modelling, the relationship between the marginal price for electricity, its reasoned tariff and the sale price of electricity on market segments is proved, as well as the range of marginal prices of regulated electric power companies is proposed. Considering the projected electricity needs of household consumers, a new scheme for the PSO mechanism is introduced. The directions of influence of the proposed PSO mechanism on the functioning of the new Ukrainian electricity market model are specified. The strategic directions of increasing the level of economic security of Ukraine's energy market which involves market digitization, ensuring its integrity and transparency, encouraging rational investment behaviour of market participants, promoting consumer' participation, developing digital competencies electricity companies' personnel are substantiated. Four scenarios for implementing the economic security strategy of the Ukrainian energy market were developed through the application of the "two axes" methodology. Due to the different combinations of assumptions, it is possible to structure the predicted values of the integral index of economic security for the period up to 2030. Approbation of methodical support for evaluating the effectiveness of the economic security strategy of the energy market provided an opportunity to confirm the validity of the proposed strategic directions of increasing the economic security level of the electricity market.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охріменко Оксана Онуфріївна
2. Okhrimenko Oksana O.

Кваліфікація: 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ареф'єва Олена Володимірівна

2. Arefieva Olena

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філюк Галина Михайлівна

2. Fylyuk Halyna Mykhaylivna

Кваліфікація: 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тульчинська Світлана Олександрівна

2. Tulchynska Svitlana O.

Кваліфікація: 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марченко Валентина Миколаївна

2. Marchenko Valentyna

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дергачова Вікторія Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дергачова Вікторія Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.